

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

1947 .

Петро Андрусів

РІК VI. Ч. 6. ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА., ЧЕРВЕНЬ, 1949

ЦІНА 20 ЦЕНТІВ

PHILADELPHIA, PA., JUNE, 1949 VOL. VI. No. 6

ПЕРША АМБАСАДОРКА В АМЕРИЦІ

До Злучених Держав приїхала кілька тижнів тому Віджая Лакшмі, як амбасадорка Індії. Це перша жінка амбасадор в Америці.

Вона сестра прем'єра Індії Джавагаюлала Нейру, відомого ученого і борця за незалежність Індії. Перед приїздом до Америки вона була амбасадоркою в Світах.

Репортерам газет в Нью Йорку казала, що нема небезпеки комунізму в Індії.

ВИСТАВА ЧОРНОМОРЦІВ

Гурток українських артистів, які недавно приїхали зо скитальщини, поставив у Філадельфії оперету "Чорноморці". Досвідчений музичний керівник п. Ярослав Барнич і драматичний режисер, п. Ярослав Рудакевич подбали щоб вистава вийшла по мистецьки.

Публика мала вперше нагоду почути музику гарної веселої народної оперети, яку написав Микола Лисенко.

ВАСИЛЬ МУДРИЙ В АМЕРИЦІ

Дня 11 травня прибув з Європи до Нью Йорку п. Василь Мудрий, відомий громадський діяч Західної України, колишній редактор Діла у Львові і пізніше голова української парламентарної репрезентації у Варшаві. На скитальщині п. Мудрий був голова ЦПУЕ, найбільшої української допомогової організації в Європі. Перед виїздом з Європи п. Мудрий склав свій довголітній мандат, який тепер перейняв його заступник професор Хведір Вовчук.

П. Мудрий на запрошення УККомітету був на його зібранні в Нью Йорку, де зясував важливі питання української еміграції в Європі.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ

Заповідають, що перший світовий конгрес українців відбудеться в Парижі, Вашингтоні або Лондоні.

Олена Пчілка—Ольга Драгоманив Косачева
(*29 червня, 1849—†3 жовтня, 1930)

Олена Пчілка

СОНЕТ

Минула молодість! Мов пісня проминула!
У думках смутно я схиляюся чолом,
Я чую смерть—неначе віє вже крилом
І заглядає в очі її постать біла.

Це ти, нірванно вічная, сумна, немила?
Безсилий чую жах перед твоїм лицем.
Пожди! Не поспішай з смертельним тим вінцем,
Нехай моя додолу ще не падає сила!

Нехай на любу Україну надивлюсь—
Мій погляд промінем святим палає,
Нехай з братами ще я словом поділюсь,
Хай пісня та іще по світу погуляє.

Нірванна десь туманом повилася,
Із мого серця пісня знову полилась.

ДРУГИЙ ЗІЗД ЗУАДК

У днях 6 і 7 травня відбувся у Філадельфії зізд Злученого Українського Допомогового Комітету.

Після звітів прийнято постанови з яких важні є що число директорів зменшено з 28 до 17, і що особи які опроводжують скитальців, мають платити по \$25 на реєстраційні кошти від кожного афидейвиту (на одну особу чи на родину).

До нового уряду увійшли: адвокат Іван Палчук з Дітройту, голова, Микола Мурашко з Джерзи Сіті, Вас. Шабатура з Пітсбургу, адвокат Роман Смух з Шикаго, заступники, др. Павло Дубас, секретар, Михайло Дубас, скарбник, др. Володимир Галан, езекутиєний директор. До контрольної комісії: Роман Слободян, Василь Довгань, Олена Лотоцька, Тарас Шпікула, Кость Шевчук.

До ради директорів ще вибрані: Марія Демидчук, Юлій Ревай, Марія Прокопович, І. Волянський, Катерина Пелешек.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

В Нью Йорку відбулася в Карнегі Голл велика демонстрація проти комунізму, з почину організації Каммон Коз. Учасники зібрання заявили за визволення народів Східної Європи з большевицького ярма.

Від українців промовляв др. Лев Добрянський.

ПАНІ РОЗЕВЕЛТОВА ПЕРЕВИБРАНА

Пані Розевелтова знову вибрана головою Комісії Прав Людини Обєднаних Націй.

ЗА СВІТОВИЙ СОЮЗ УКРАЇНЦІВ

Виконний орган Української Національної Ради зладив проект світового союзу Українців.

НАСЕЛЕННЯ СВІТУ

За підрахунком статистичного бюро у Вашингтоні населення земської кулі досягло 2,320,000,000 душ.

НАШЕ ЖИТТЯ — OUR LIFE

Урядовий орган Союзу Українок Америки, виходить кожного місяця.

Редакція й адміністрація, 866 Норт 7-ма вул., Філадельфія 23, Па.

Передплата у Злучених Державах \$2.00 річно, на пів року \$1.25. В Канаді \$2.50 річно, на пів року \$1.50. Поодинокі число 20 центів.

Official monthly publication of the Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States \$2.00 per year — \$1.25 for 6 months. Subscription in Canada \$2.50 per year, ½ year \$1.50. Single copy 20 cents.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Pennsylvania, under the Act of March 3, 1879.

Олена Пчілка

Ольга Драгоманів Косач, загально відома й прославлена народна діячка, видатна українська письменниця, підписувала свої твори псевдонімом Олена Пчілка.

Як дійсна пчілка працювала вона все своє життя між українським народом, стараючись поліпшити його долю. Вона заклала громадські читальні, улаштовувала наукові вечірки, збирала і списувала українські народні пісні, звичаї приказки й узорі. Спершу працювала на Волині, а пізніше в Києві серед молоді що в тодішніх часах топилася в московському морі. Вона була їм не тільки дорадницею й учителькою, але й прикладом українського патріотизму. Улаштовуючи вистави, научні виклади й вечірки для молоді, спонукувала її до праці для свого народу, вчила не цуратись мужицької свити, шанувати й дорожити своїм рідним. В роках 1905—1914 видавала журнал Рідний Край, в якому виховувала молодь в національній душі.

Олена Пчілка поклала теж великі заслуги в жіночому русі, бо була першою піонеркою на Великій Україні. В 1884 р. разом з Наталею Кобринською зредагувала й видала "Жіночий Алмаз" для українського жіноцтва.

Та найбільша заслуга її була в тому що вона цілим серцем і душею віддалася вихованню своїх дітей в українським національним дусі, що для українського народу виховала Лесю Українку, велику геніяльну поетку з високою освітою та широким світоглядом.

Олена Пчілка як письменниця розуміла вагу таланту, тому дуже раділа як побачила що її маленька Леся береться до писання поезій. Вона захочувала свою доню, давала їй поради і вказівки, вчила її різних мов щоб молоде дівча могло читати різну літературу й виробляти свою думку.

Про часи навчання своїх дітей Олена Пчілка так писала:

"В дітей хотілось мені передати мою душу й думку, та з певністю можу сказати що мені це вдалося. Не знаю, чи стали б Леся і Михайло (син) українськими літератами колиб не те що я "наважила" і все окружала дітей такими обставинами щоб українська мова була їм найближча, щоб вони змалку пізнали її як найбільше. Життя зо мною та посеред волинського люду сприяло тому"

Олена Пчілка є для нас українок великим взірцем української ідеальної матері, що виховала своїх дітей зразково і на українських щирих патріотів. А в тодішніх часах, коли московщина давила українського духа, було це особливо важко.

Берім собі приклад з Олени Пчілки, славим її за все що вона зробила для нас українок. Не забуваймо що вона отворила вікно до світла національного відродження української жінки.

Олена Пчілка померла в 1930 році у Києві, маючи 81 років.

Соті роковини народження Олени Пчілки, що саме припадають цього року, повинно українське жіноцтво по всьому світу вшанувати гідно святочними обходами. Бо через вшанування славної її пам'яті шануємо зразок матері української, патріотки, характерної завзятої громадської діячки, яка так непохитно й успішно боролася проти московського наступу на душу українську, яка дала Україні свою доню, велику поетку Лесю Українку.

РЕЗОЛЮЦІЇ ГФЖК

Конвенція Генеральної Федерації Жіночих Клубів, що відбулася при кінці квітня, 1949, у Галлівуд, Флорида, прийняла кілька важливих резолюцій які є напрямні для американського жіноцтва.

Між ними є такі: Піддержка Конгресового Комітету перевірення не-американських діянь, заява за скасування електорів у президентських виборах, проти урядової контролі лікарської послуги (проти проекту який є тепер у Конгресі) і за ратифікацію Атлантийського Пакту.

За кращий закон для ДП

Закон з червня, 1948, про допущення протягом 2 років 205,000 переміщених осіб (ДП) до Злучених Держав є невистарчальний. Це показалося наглядно з того що в перших 6 місяцях, в яких вже обов'язував цей закон, замість сподіваних 50,000 збігців прибули до Америки ледве 2,500 осіб. Правда в останнім часі було помітне деяке пожвавлення іміграції скитальців, однак при законних труднощах годі сподіватися що навіть те невелике число, назначене законом, було б виповнене.

Слушно сказав президент Труман у своїм першій посланні до нового Конгресу що закон з минулого року незадовільний, бо Америка повинна одкрити свої брами для ДП без несправедливого вирізювання.

Тому то в Конгресі у Вашингтоні внесено нові проекти закону, щоб усунути несправедливі постанови і труднощі з існуючого закону.

Дня 10 січня сенатори Гавверд МекГрат і Метью Нілі внесли в сенаті новий, кращий і справедливий проект закону а 13 січня посол Емануїл Селлер вніс такий сам проєкт у палату послів.

У тім проєкті є такі зміни:

1—Посунути дату визнання збігців як ДП з 12 грудня, 1945, до 21 квітня, 1947 (значить, і ті особи що втікли до Німеччини із сходу 16 місяців пізніше, були б обняті законом з правами ДП).

2—Виключити першенства щодо національностей.

3—Усунути першенство хліборобів і поширити право імігрувати теж і на інші зайняття.

4—Усунути вимогу заборук мешкання і праці, що є недоцільне й чого не вимагається від звичайних імігрантів.

5—Усунути постанову про те що число нових імігрантів мали б відтягати від квот звичайних імігрантів у майбутньому.

6—Збільшити квоту ДП з 205,000 до 400,000 що могли б сюди прибути протягом 4 років.

7—Призначити як позичку для Комісії ДП \$5,000,000 на перевіз скитальців в Америці.

8—Встановити гостріші перевірення ДП щоб не допустити до Америки небажаних осіб.

9—Виключити застереження що частину ДП, які можуть приїхати до Америки, мають творити особи німецької національності, з тим що німці можуть приїздити сюди як звичайні імігранти.

Цей новий проект закону про ДП уже здобув широке призначення й одобрення в американській пресі, але все ж його прийняття в Конгресі ще не є запевнене. Тому потрібна ще піддержка цього проекту також ширшими колами громадянства. Як відомо, сенатори й послі прислухаються і рахуються з опінією своїх виборців, отож виборці повинні допильнувати справи.

Зокрема, повинні це зробити українці й українки. Вони повинні писати листи від себе і від своїх товариств, закликаючи сенаторів і послів щоб голосували за цей новий проект закону. Треба до них писати що треба змінити акт про ДП з 1948, щоб сенатори піддержали в сенаті проєкт S311, а послі у палаті послів резолюцію HR1344.

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА У ТРАВНІ, 1949

Річна вкладка й організаційний фонд:

Відділ		
6	Рочестер	20.00
15	Честер, Па.	20.00 5.00
26	Гемтремк, Міш.	20.00 5.00
40	Аллентавн, Па.	20.00 5.00
56	Філадел. (1948)	20.00 5.00

Пресовий фонд Нашого Життя

Відділ 6	Рочестер	5.00
Відділ 26	Гемтремк	70.00
Відділ 40	Аллентавн, Па.	5.00
Д. Кульчицька	Нью Йорк	4.00
Розалія Вецаль,	Вунсакет	2.00
Марія Ясінська,	Детройт	1.00
К. Дерих, Форест	Гиллс, Н. Й.,	
збірка в домі п.	Крафчук і з	
вигравки		18.40.

На помічну канцелярїйну силу
Відділ 15 Честер, Па. 10.00

Відділ 26 Гемтремк, Міш. 15.00

Фонд Резервовий:

Відділ 26 Гемтремк, Міш. 15.00

Фонд Матері й Дитини:

Окружна Рада США Філадельфія, Па. 25.00.

Передплати на Наше Життя прислали:

Марія Прокопович, Гемтремк 4
Марія Дороженко, Детройт 4

По одній передплаті: Централья Союзу Українок Канади, Р. Драган, Марія Король, Тетяна Костик, Марія Марусевич, Катерина Сарабун, І. Плашовецька, Марія Журацька, Анастазія Мордус, Зеновія Терлецька.

Катря Ярош, Філаделфія 2

Анна Сивуляк, фін. секр.
Марія Бабяк, касієрка.

Чи ви відновили передплату?

З приємністю зазначаємо що 26 відділ СВА в Гемтремку виявив велике зрозуміння ваги часопису Наше Життя, присилаючи цими днями даток 70 доларів на його піддержку. Щиру подяку складаємо 26 відділові й ставимо його як приклад для других відділів СВА.

Відзнаки СВА. Кожна членка повинна мати й гордитись відзнакою своєї організації, та завжди її носити. До цього часу відзнака СВА, прегарна жовто-синя шпилька з тризубом і буквами СВА, була маленька й ледве помітна. На бажання членок ми цю відзнаку побільшили, не змінюючи її виду. Але тепер вона коштуватиме по 2 дол. Гроші треба вислати наперед. Найкраще буде коли членки відділу зложать гроші на зборах а уряд замовлення перешле до Централі.

Спроваджують жінок з дітьми з Німеччини. На поклик Головної Управи Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), відділ 28 СВА в Ньюарку зобов'язався спроводити 4 особи, які не мають нікого що вислав би їм новий афідевіт (запевнення праці й помешкання). Цей відділ 28 від довшого вже часу опікується новими українськими імігрантами. Відділ 28 зріс дуже сильно числом членок нових імігранток, які працюють рама в рама із старшими членками в повній гармонії й порозумінні. Тому то праця 28 відділу є така видатна й гідна наслідування.

Централа СВА запрошує цією дорогою всіх Українок нових імігранток вступати в члени відділів СВА у місцевостях де вони живуть.

Ще раз пригадуємо урядам відділів СВА щоб негайно прислали виповнені квестіонарі. Статистика членок приготавлиється. Потрібні теж точні адреси урядничок та інші інформації які зазначені у квестіонарі. Для успішного і скорого поладжування справ у Централі потрібна кооперація всіх членок СВА, а найперше урядів відділів. Просимо справи не протягати відкладанням і точно на листи відповідати.

Чи Ви відновили свою передплату на 1949 рік?

Екзекутцва СВА

ОКРУЖНА РАДА СВА—ПРОЩАННЯ П. ПАВЛИКОВСЬКОЇ І ПРИВІТАННЯ П. ІВЧЕНКО

Філадельфія

Загальні збори відділів СВА філадельфійської округи, прощання п. Ірини Павликовської, голови Обеднання Жіночих Організацій на еміграції в Німеччині, та привітання п. Людмили Івченко, місто-голови Обеднання Жіночих Організацій що приїхала на сталий побут до Америки, зложилися щасливо на один день 10 квітня ц. р.

У великій салі Товариства Горожан, при Френклин стріт, зібралось того дня велике число громадянок і громадян щоб послухати звітів про діяльність філадельфійських та околичних відділів СВА, й особисто попрощати й привітати дорогих нам усім гостей, п. Павликовську і п. Івченко. Приїхали теж представниці 28 відділу СВА з Ньюарку, та п. Олена Гординська, друга місто-голова СВА, що живе в Ньюарку.

Збори відкрила молитвою п. Анна Сивуляк, голова Окружної Ради СВА у Філадельфії. До президії запрошено п. Олену Лотоцьку, Катрю Ярош і Марію Бабяк. Звіти зложили: Марія Хомин, відділ 20, Олена Штогрин, відділ 41, Марія Григорець, відділ 42, Антоніна Кульчицька, відділ 46, Емілія Слободяк, відділ 48, Олена С. Страйт, відділ 52, і В. Галамага, відділ 57. З черги промовляла голова Окружної Ради п. А. Сивуляк, даючи короткий звіт про діяльність Окр. Ради, від її останнього зїзду в 1942, зазначаючи що підчас війни такі загальні збори не відбувались. Коли тепер є можливість, треба відновити передвоєнну активність уладжуванням спільними силами відділів, поважних імпрез, як свято героїнь, або день жінки. Національні свята уладжує філадельфійська громада й тут жіноцтво має виказати свою активність. Окружна Рада є членом філадельфійської Федерації Жіночих Товариств і Ради Жінок при Інтернешенем Інститу-

ті.

Панна Люба Головата, молодша скрипачка, стипендистка СВА і Пенсильванія Юніверситі, дала доклад в англійській мові на тему: чому кожна американська українка повинна бути членкою СВА. Вона зясувала вартості СВА як української організації в Америці, його звязки з американськими жіночими організаціями, потребу таких звязків та важність приналежності до СВА молодого тут родженого покоління для пропагандивно-культурно-освітньої діялки.

Після ділової частини дня, усі гості перейшли до другої салі де була приготована вечеря, та почалась прощально-вітальна частина.

Тут знову п. Сивуляк відкрила вечір та попросила п. Марію Головату до переведення програми. Перша з головних бесідниць була пані Ірина Павликовська. Прощаючися з Америкою, передала свої враження за час 6-місячного побуту в Америці й Канаді, намічуючи притім програму дальшої праці Союзові Українок Америки. Шановна гостя підкреслила особливо наш обовязок вивезти із скитальщини жінок з дітьми, щоб врятувати цю молодь для українського народу. Вона просила відділи СВА вислати нові афідевити (запевнення праці й помешкань) якнайскоріше та обіцяла негайно з поворотом до Німеччини прислати списки тих жінок і дітей.

Друга головна бесідниця п. Людмила Івченко, що кілька днів перед тим приїхала з Німеччини, вітала своїх нових знайомих. Вона підкреслила велику роллю жінки українки на вільних землях та завдання яке українське організоване жіноцтво Америки взяло на себе, тим що так успішно перевело Світовий Конгрес Українського Жіноцтва і покликало до життя Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). Вона розказала про великий підйом духа українського жіноцтва розсіяного по всьому світі, коли розійшлась вістка про ці дві важні події, Конгрес і СФУЖО, як радувався весь український світ що наше жіноцтво здало свій іспит так знаменито, що ми не всіли уявити собі, як радісно буде тим за залізною заслоною коли вони про це таємними дорогами довідаються. Не ма найменшого сумніву що СВА став тепер осередком українського світу, не тільки задля щасливого положення Америки але й тому що ми були відважні взятись за це велике діло, казала шановна гостя.

Пані О. Лотоцька, голова СВА й місто-голова СФУЖО,

дякуючи за признання для СВА прощала, тремтячим від зворушення голосом п. Павликовську, що за такий короткий час свого побуту в Америці стала для нас усіх такою близькою і рідною, та просила якнайскоріше вертатись до Америки.

Вітаючи п. Івченко, вона зазначила що членки СВА нетерпеливо очікували пані Івченко, що були дуже розчаровані коли дізналися що не доведеться нам вітати її на Конгресі, що тепер радіємо її приїздом, та що праці для неї ми багадо приготовили.

Пані Головата покликувала ще багато місцевих громадян і громадян, а споза місцевих промовляли п. Анна Настюк, голова 28 відділу СВА, і адвокат Кузьма з Ньюарку.

На закінчення корисно й приємно переведеного дня відспівали всі гості спільно український національний гимн і гимн Союзу Українок Америки. На зборах і на святі було видно дуже багато нових лиць. Були це нові імігранти що так як завжди і на цю громадську імпреду громадно прибули. Ми всіх їх радо вітаємо серед нас і віримо що нове жіноцтво буде ставати в ряди СВА та збагатить ащупрацю і надбання для українського народу.

Прибуток 25 доларів з цієї імпреди призначено на фонд Матері й Дитини.

Катря Ярош, секретарка зборів.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД НАШОГО ЖИТТЯ

Нью Йорк, Н. Й.

На день 27 березня пані Е. Крафчук запросила до свого гостинного дому членок першого відділу СВА і знайомих на чайний вечір. При веселій гутірці пані Ликтей згадала Наше Життя та попросила приваних зложити датки на підмогу для нашої газети.

Всі радо згодилися і зложили: Е. Крафчук, Ю. Козачок і П. Дерих по 2 дол.; П. Кравець, К. Дроздик, В. Кравців, М. Еванчук, Е. Ликдей і М. Жатковська по 1 дол., разом 12 дол. Крім того пані Крафчук дала маленьку вигравку що принесла 6.40 до. Всього 18.40 відіслано до Централі СВА на пресовий фонд. Складаю щиру подяку п. Крафчук за гостинність, а всім приваним за датки й участь.

П. Дерих.

ЗНАЙДЕНО З МАЛЮНКИ Т. ШЕВЧЕНКА

В Естонії знайдено три невідомі досі малюнки Тараса Шевченка, які віддано до музею в Києві.

З НЕСПОДІВАНОК НА СТЕПЕНДІЙНИЙ ФОНД СУА

Филаделфія, Па.

Часом буває так, що люди готують своїм друзям несподіванку з таким шумом, що заки прийде означений день несподіванки, то особа для якої вона готується, мимоволі про це дізнається. Але молоденька Люба Головата зуміла так zorganizувати несподіванку на день уродин своєї матері, п. Марії Головатій, що про неї до останнього дня не знали навіть самі учасники „змови”

Та всі з радістю відгукнулись на заклик п. Люби Головатій, бо люблять і цінують цю талановиту дівчину, активну учасницю кожного підприємства, зробленого українцями у Філаделфії. Як теж і пробують пергю її мами, що є членом головної управи СУА.

Вечерок пройшов дуже жваво сердечно, а наприкінці, на заклик п. Панамаренко присутні збірники на Степендійний Фонд СУА, що є під проводом п. Марії Головатій, як передсідательки цієї секції.

На заклик п. А. Сивуляк зложили Пані: Марія Головата 5 дол.; М. Лабяк 3 дол.; по 2 дол.: П. Панамаренко, і М. Насевич. По 1.25 дол.: С. Панасевичка, А. Дубас, М. Чопик, і А. Рудакевич, по 1 дол.; М. Бабяк, А. Сивуляк і НН. Всього зібрано 20 дол.

Тим, що зложили датки наляжуться подяка, що вибрали таку благородну ціль, п. Любі Головатій признаючи, як люблячий і вирозумілий донечці, а п. Марії Головатій того, чого бажали їй усі зібрані: багатого сил і здоров'я, щоб скерувати свою енергію в загальне русло громадської праці на українському полі. **Присутня**

НОВІ КНИЖКИ

Софія Парфанович: "Загоріла полонина" Бойківські оповідання. Авгобург, 1948. Сторін 88.

Нещодавно святкували ми 50-ліття лікарки й громадської діячки др. Софії Парфанович. У тому ж році обдарувала вона нас книжечкою, що говорить і про її письменницький талант.

Авторка походить із Бойківщини і знає добре гірські пасма, села та привітний говір тих людей. Та цей сумирний "світот" навіщують вітри і бурі. Десь далеко у згадці зостаються соняшні картини зперед війни, коли впертий і підприємливий бойко верстав свій шлях. (За відвагу, Флисники). Воєнна хуртовина нищить села (На Дністровому березі, Буря- і бойкові приходиться хитрощами, а то й кривавою відплатою відстоювати себе (Трембіта, Погоня тіней). Зостається у смутку стара бойкиня (Туга), а газда не витримує жалю й подається на чужину. (У заметіль). І в цьому нарисі, у зустрічі старого візника й молодої жінки в тирольському селі, спалахує оте почування до далекої батьківщини, що однаково ворухить їхні серця. Воно немов замикає цей ряд бойківських картин найвищим висловом.

Ця скромна книжечка це справжня дитина скитальщини. Бо хоч задумана, а може й розпочата на рідній землі, то появилася вже тепер, коли ми такі спрагнені подуву звідтіля. Тому беремо її вдячно в руки як дарунок на дальшу дорогу.

Л. Б.

Ukrainian Resistance — The Story of the Ukrainian National Liberation Movement in Mod

ern Times — New York, 1949, published by Ukrainian Congress Committee of America.

Ця книжка на 142 сторонах друку подає історію боротьби УПА проти двох окупантів України, німецьких нацистів і російських большевиків. У книжці подані різні відозви і звітлення та ілюстрації.

Тернистими Шляхами—Хроніка пережить в Україні і поза Україною, від 1917 до 1945. Написала Галя Кубанська. Винніпег, Манитоба, Канада, 1948.

Практичний словник. Др. В. Лев і І. Вербяний зладили англійсько-український словник і українсько-англійський словник які видає українське пластове видавництво Молоде Життя у Мінхені, в Німеччині.

Це один з кращих підручників, практичний і потрібний для українців в Америці, Канаді, Англії й Австралії.

Весь прибуток з продажу словника призначений на підтримку пластової праці для виховання української молоді.

ВИСТАВКА ГАЛИНИ МАЗЕПИ У ВЕНЕЗУЕЛІ

Відома українська артистка-малювалька Галина Мазєпа що від року перебуває в місті Каракас, влаштувала 17 квітня власну виставку в музеї мистецтва. Виставлено разом 49 малюнків та рисунків. Виставка пройшла з успіхом і багато творів закуплено.

Галина Мазєпа належить до найвизначніших українських модерних мистців. Вона студіювала в академії у Празі і брала участь в численних виставках Асоціацією Незалежних Українських Мистців у Львові та закордоном. Цикль її ма-

ПОМЕРЛА МАТИ МАКРИНА

Дня 8 травня померла в Юніонтанн біля Питсбургу Мати Макрина, основниця й довголітня ігуменя монастиря Чину св. Василя В. у Питсбурській дієцезії. Похорон відбувся 12 травня.

Мати Макрина, родом з Черновець на Буковині, вступила до Чина Сестер Василянок в Галичині в 1898 році. Приїхавши до Америки, спершу була настоятельною новичок в монастирі СС. Василянок у Філаделфії, а пізніше стала ігуменею.

В 1921 Мати Макрина перейшла до Питсбурської Дієцезії як ігуменя першого згромадження чину Василянок у Клівленді. Під проводом Матері Макрини виховалось за 28 років більш сотки СС. Василянок які головно стали вчительками в парохіяльних школах.

В 1933 Мати Макрина закупила для Чину СС. Василянок Питсбурської Дієцезії велику гарну реальність з будинками на горі яку й названо Горою св. Макрини. Там поміщено дівочу академію і дім для старих жінок.

Прожила Мати Макрина 70 років. Була вона монахинєю великих спосібностей і енергії та багато доконала для Чину СС. Василянок для якого посвятила своє життя.

Малюнків про Козака Байду мав великий успіх в українському відділі виставки в Німецькому Національному Музеї в Мінхені в 1947 р. В Каракасі працює як рисівник при коліровому фільмі і про її працю були вже численні згадки в тамошній пресі. Її чоловік, (інженір Коваль працює на факультеті фізично-математичнім в університеті в Каракасі.

Роман Купчинський

БАГАТА ТИ ЄСИ...

3 поеми: Пісня про Рідну Землю

Багата ти еси і бідна Україно,
Мій краю дорогий, і раю і руїно,
Благословенна ти, й проклята рівночасно,
Замаєна добром і вкрита лихим рясно.
Топтали твій загін найзники недобрі;
Хозари, половці, і печеніги, й обри,
І хижа татарва, і турки завидющі,
Ненаїсна Москва, поляки загребущі,
Мадяри, свояки кривавого Атилі,
І німці, скупані у крові і чорнилі.
Та ти, мов Фенікс той, все воскресала знову,
Стрясала попіл з риз, відзискувала мову,
Вмивалася дощем, поїлася росою
І дивувала світ нетлінною красою.
Надхни мене тепер, додай снаги і хисту,
Щоб гідно описать твою красу пречисту!
Твої святі лани пшеницею вагітні,
І запашні степи, і луки пишноцвітні,
Задумані ставки, і ріки срібноводні,
І водопадів гук, як дзвони великодні,
І шум старих лісів, і гомін темних борів,
І клекіт повені в нутрі карпатських зворів.

І блиски зір твоїх, що міняться як роси,
І ранішні хмарки, як золоті покоси,
І грому твого дзвін, і ласку твого сонця,
І бабиного літа срібні волоконця,
І сяйво місяця над сонною горою,
І білий чар зими різдвяною порою,
І радощі землі, що встав Ісус од гроба,
І жайворонка спів над плугом хлібороба,
І журавлиний ключ, яким Господар світу
Визволює весну, а замикає літо,
І чайки, чайки скиг, болючий від тривоги,
Що вивела діток край битой дороги.
І села, нашу міць, наш заповідник волі,
Захований в балках від ока злої долі,
І городи старі, відновлені чужими
І для чужих богів, хоч тужать за своїми.
Вкінці нехай слова веселкою заграють
Про гарний мій народ — сумний в веселім краю.
Він, мов царівна та, наврочена Ягою,
Що спала сотню літ і встала молодою,
Так спав він літ шістьсот, заклятий ворогами,
І молодим збудивсь, хоч був старий літами.

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Від слів до діл

З наших таборів на скитальщині щораз більше народу розїздиться світами, шукаючи кращого життя і праці, але все це люди молоді, по більшій частині самітні, а як з родинами то тільки тоді коли є працездатний батько, який дає запоруку удержання своєї родини. Є тільки одна категорія мешканців таборів яка досі не рушена, наче забута всіма. Це самітні матері з малолітніми дітьми, вдови по тих що на війні погинули побиті бомбами при каторжній праці, помордованих гітлерівцями, большевиками. Хоч ці жінки переважно молоді, або в середньому віці, здорові, здібні й готові узятись до кожної праці й напевне були б найкращими, найпильнішими робітницями, — їх жадна держава не покликає на роботи, не дає змоги виїхати, бо в них нема чоловіків, яких одинокі вважається за опікунів, живителів родини. Через те самітні матері з дітьми не всілі рушитись, через те десятки і сотні наших дітей по таборах марніють, упадають здоров'ям на все життя.

Чи нема на це ради? Показується що є. Провід Світової Федерації Українських Жіночих Організацій яка у своїй програмі в праці має теж поміч українським скитальцям, звернувся за порадою у цій справі до компетентних чинників і довідався що якщо піднайдеться приміщення і працю для матерей з дітьми, тоді можна буде виробити для них дозвіл на переселення, даровий переїзд морем, поміч уряду праці у винайденні відповідної праці для матерей по містах, поміч в уладженні дитячих садків і т.п. Після цього у Виннипегу відбули нараду проводи централь: Організації Українок Канади, Ліги Католицьких Жінок, Союзу Українок Канади, разом з головою Федерації Оленою Кисілевською, містоголовою на Канаду п. Євгенією Ситник, членом Управи Федерації й головою Об'єднання Українських Жінок на еміграції п. Іриною Павликовською, і по основному обговоренні справи постановлено приступити до праці. На перший початок рішено кількадесять матерей з дітьми старатися примістити на фармах. Йде літо, робітниць там треба не мало, а дитина чи й дві в господарстві не буде заважати. По цій першій

пробі в найкоротшому часі треба старатись забирати і дальші, що з найбільшою тугою ждатимуть своєї черги. Незалежно від того треба підготовляти прийняття на працю матерей і по містах (на роботи по фармах робітнях, доходячої послуги). Хоч це може декому здаватись досить трудне, однак так радять собі з добрим успіхом словаки, жида, меноніти й інші, а ми хіба не гірші за них.

На скитальщині делегатури ОУЖ уже роблять списки самітних матерей з дітьми. В Канаді жіночі централь ведуть підготовчу працю, щоб економічно і справедливо розподілити матерей з дітьми, щоб на одну околицю не припало забагато, а на другу яка може більше зробити, замало. Можна бути певними що по приїзді перших матерей і задовільній першій пробі, не організації будуть просити щоб приймати матерей, а до організацій будуть фермерські родини згошовуватися просити таких робітниць.

Щоб уся праця ішла справніше, варто по відділах організації, розподілити її відповідно. Покликати до життя: а) секції підшукування приміщень у місті чи на фармах, б) секції звязкові, які переводили б інтерв'ю з прибувшими і зайнялись відпровадженням їх на місце призначення. До цієї секції належала б теж контролю нагляд, в) секції контакту з канадійськими організаціями суспільної помочі від загально-канадійських організацій яка мала б завдання вже тепер обговорити справу підшукування відповідної праці для жінок, в'єднання помочі від загально-канадійських організацій, г) секції освітні, які підготували б приміщення дітей у школах, а менших в дитячих садках, захоронках, (на час коли матері будуть зайняті працею), г) потрібна і секція медичної помочі, яка мала б завдання порозумітись з місцевими лікарями щоб давали лікарську поміч, до того часу поки жінки не будуть охоплені загальною суспільною опікою, д) фінансові секції які займалися б збіркою фондів та влаштуванням імпрез на користь помочі Матері й Дитині. На ту ціль, на перші витрати получені з цією справою збираю датки на жіночих вічах що їх уладжувала в березні п. Павликовська.

Століття з дня народження Олени Пчілки

Народ виявляє свою культуру не дільки тим коли спосеред нього виходять великі люди, письменники, поети, вчені, славні герої, але теж і тим, на скільки він вміє пошанувати тих великих людей і тоді коли вони ще живуть та пам'ять їх коли їх вже не стане. Одним із способів вшанування великих людей є ювілеї. Поклін і шана живучим або гідне святкування для їх народин чи смерті.

От наближається день яким повинно відмітити не тільки українське жіноцтво але й вся українська громада. Це день 29 червня в яким перед 100 роками прийшла на світ Ольга Петрівна Косач зроду Драгоманових, мати найбільшої української поетки Лесі Українки.

Ольга Косач знана в нашій літературі під псевдонімом Олени Пчілки. Олена Пчілка не тільки визначна письменниця й поетка. Вона велика заслужена громадянка. Вона перша пропагувала словом і чином зближення східної України із західною, тоді коли Схід був під московським ярмом, а Західна Україна під Австрією. Вона належала до перших що звернула належну увагу на красу нашого народного мистецтва, народних вишивок, народної пісні. Вона зразок невгнутого характеру, патріотки що вміла виховати всіх своїх дітей на свідомих діяльних українців, що оперлись московським впливам, не кинули рідної мови, й кожне працювало для добра України. Вона мати Лесі Українки.

Століття з дня народження Олени Пчілки повинно бути відзначене й відсвятковане всім українським громадянством, де воно не жилог. Обов'язком жі-

Треба теж класти велику вагу на зацікавлення цією справою місцевих жіночих канадійських кол, які часто теж радо причинилися б навіть фінансово, до загально-харитативного діла.

Виконання цього високо гуманного, християнського і патріотичного діла запишеться золотими літерами в історії праці українського організованого жіноцтва і буде доказом що українська жінка у всіх обставинах гідно сповняє всій національний обов'язок.

Олена Кисілевська.

ночих організацій уже робити підготову до гідного відсвяткування цього ювілею.

На скитальщині в таборі в Новому Улмі живе дочка Олени Пчілки, пані Ізидора Косач Борисова, зо своєю дочкою, зятем і трома внуками. Теж на скитальщині живе внук письменниці, визначний письменник Юрій Косач, напевне між скитальцями знайдуться ще й люди які письменницю знали. Варто щоб вони поділилися своїми спогадами з нагоди ювілею. Треба теж подбати щоб крім усіх наших часописів, подали хоч короткі вісті й часописи тих народів серед яких нам приходиться жити.

Про це все нам слід подумати негайно, якщо хочемо гарно вшанувати пам'ять Олени Пчілки.

Олена Кисілевська.

* * *

У звязку з ювілеєм століття народження, Олени Пчілки подається Центральам організацій що входять у склад СФУЖО до відома, що їм буде розіслано реферат про Олену Пчілку. Доручається теж щоб усі централь припоручили своїм відділам і делегатурам як найкраще відсвяткувати 100-ліття народження Олени Пчілки й допомогти їм своїми порадами та по зможі постачанням відповідних матеріалів.

Доручається теж подбати щоб на "Жіночих Сторінках" як і в часописах взагалі були подані згадки про письменницю.

Чи треба ж казати що тебе не забуду?

Нехай не турбується серце твоє!

З останнім диханням хіба я побуду

І думи й кохання моє?!

Плена Пчілка.

ІТАЛІЙСЬКІ МОРЯКИ ПРО ОДЕСУ

Одеса — місто брудне й невпорядковане. Мешканці живуть цілком відтяти від світу і не знають, як виглядає життя на Заході. Перед харчевими крамницями довгі черги.

Таке враження справила Одеса на італійських моряків. Ці моряки відставили до Одеси два італійські торпедовці, віддані Совітам на підстав мирного договору.

Савеля Стечишин

Місія української жінки

Друга світова війна найболючіше скривдила український народ. Прадідівські землі обернено на закриті від світу тюрми. Народ придавлено серпом і молотом. Тисячі українського люду викинено поза межі батьківщини тиняться по світі.

Надія не втрачена, бо сам пень українського життя остався здоровим, неушкодженим. Живий корінь шукає собі в підземеллі місця на розріст. Далеко від пня виходять нові парості і буйно розростаються. Оті нові парості українського життя скрізь по світі пнуться до сонця, підсилені новими соками животворного пня й нової землі. Поки ці нові гони головного пня ростимуть перед українцями не може бути безнадійності серед хаосу й руїни. Сила й розріст українського життя віддаленого від центру пня залежатиме багато від української жінки. Перед нею велика місія.

Від найпримітивніших часів жінка дбала про розвій життя своєї родини. Сама природа призначила їй дбати про свій рід. Із своїх глибоких материнських інстинктів вона перша поклала основи цивілізації. Вона перемінила свого чоловіка з мандрівника, кочовика у хлібороба з чого повстала перша оселя, перший город, перше поле, перша зорганізована громада, а пізніше держава. Тож була її природна місія захистити свій рід і запустити коріння у землю.

Сьогодні українська жінка із своєї свідомості й відданості своему народові поширює свої материнські прикмети на весь свій народ. Вона знає що серед тієї мряковини й заблуканості, в якій сьогодні українці знаходяться розкинуті по світу, потрібно ясності думки, одної всенациональної ідеї підсиленої згодою, вирозумінням і скупченим зосередженням всіх сил. Не сміє бути сварки, розбрату і розпорошеності. Так як в родині жінка задержує лад, спокій, вкладає засади чеснот у життя, висуває перед очі своїх дітей високі ідеали, мирить розсварених, змагає до скоординованої праці для добра поодиноких членів і цілої родини, так і в збірнім народнім житті прикмети жіночої душі допомагають практично підходити до справ народу, щоб задержати рівновагу серед хаосу й кинути ясний промінь світла, куди і як прямувати.

Історія українського народу віддавна ішла тернистим шляхом. Боротьба за боротьбою, ще з княжої доби. Українська

жінка показала у тій боротьбі мужньою, витривалою, практичною та ідейною провідницею. Вона учила своїх синів бути борцями та шанувати честь свого рідного краю. Вона по спартанськи виражала синів на війну: "Йдіть і вертайтеся переможцями!" Коли приходила скрута, вона сама брала меч в руки й ішла у бій. Сама Княгиня Ольга може послужити як зразок давньої хороброї ідейної жінки. Вже в тих часах українська жінка ставилася свідомо до справ свого народу.

В татарських спустошеннях українських земель українська жінка своєю невмірущою любов'ю до своїх дітей створила нові села, нові сади, нові міста на руїнах і пустинях. Своїми піснями навчила дітей любити свій край. Задержуючи свої звичаї, зберігала прадідівську традицію народу. Молоком своїх грудей передавала своїм нащадкам войовничу вдачу й непохитну волю до самостійного життя. Козацька мати виховала Нечая, Сірка, Гонту, Залізняка, Хмельницького. Піснями впоювала віру у краще майбутнє.

І в недавніх змаганнях українська жінка виказала свою відданість народові у громадській праці та в боєвих рядах. Вона допомогла витрясти заспане село з темноти, вивела його в люди, виховала нових борців, що не побоялися стати до нерівної боротьби із сильнішим від себе ворогом. Коли прийшла найбільша загроза під червоним прапором, вона воліла лишити рідну хату, рідну землю і піти у світ з малими дітьми, щоб зберегти свій рід від цілковитого знищення. Вона знала що у свободі інших держав зможе даліше помагати своему народові виборотися з неволі. Та грудочка рідної землі, яку вона взяла зо собою, втікаючи на чужину, остається пригадкою дальших змагань для неї та її дітей. Це наче святість, що ставить перед нею найвищу ціль, найвищий закон своєї рідної землі.

І ось тепер українська жінка, що з політичних причин лишила рідний край, і та що давніше з біди пішла у світ шукати кращої долі, еднаються разом. Одна і та сама справа спонукує їх до чину, до акції, щоб здати свій іспит зрілості материнською рівновагою і здоровим глуздом. Тепер більше, як коли, українська жінка народові потрібна.

У цій блуканні українського роду й шуканні стежок до всенационального походу україн-

Як працює одна з централей СФУЖО

Як знаємо, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, складається з ряду самостійних автономних централей що об'єднують у собі більше або менше організаційних клітин. Про працю одної з таких наших централей європейських українських жіночих організацій хочемо сказати оце пару слів на підставі надісланого до Централі СФУЖО звіту.

Перш усього треба сказати що не дуже численна бельгійська українська еміграція серед якої розвиває свою працю організоване жіноцтво, складається із самих вуглекопів які працюють у бельгійських копальнях. Найперше емігрували туди самі чоловіки, аж опісля спровадили вони свої родини, жінок з дітьми.

Для помочі новій еміграції потворились у більших скупченнях Українські Допомогові Комітети, а скоро при кожному з них постали теж автономні Жіночі Секції. Спершу діяли вони кожна зокрема на свою руку. А коли 1-го листопада 1948 р. на I-ий Конгрес Українців у Бельгії, прибули 18 делегаток з окремих місцевостей, вони остаточно оформили жіночу організацію, вибрали Управу Централі, доручили їй скласти і затвердити правильник, і затвердили план праці на майбутнє.

Після цього праця пішла дуже жваво. З української бельгійської преси можна бачити, скільки за час від 1 листопада,

1948 до 1 січня 1949, було зроблено українським організованим жіноцтвом. По різних секціях улаштовано для дітвори свята св. Миколая, спільні Святвечорі, „Маланки", зачитано цілу низку рефератів, організовано ряд місцевих виставок, організовано школи.

Але наближення речення контрактів (вуглекопи слали 2-літній контракт на працю) створило еміграційний настрій, який дуже дошкульно відбився на праці секцій, і аж показалося що є дуже малі вигляди на виїзд з Бельгії, життя вертається до нормального стану і праця наново пожвавлюється.

Під цю пору справа організації українського жіноцтва в Бельгії представляється так: очолює його Управа Централі що складається з 5 осіб. Головою є пані Зінаїда Витязь, секретаркою А. Худа. Працюю поділено на такі ділянки: загальне керівництво, зовнішні зв'язки, преса, культурно-освітня робота і шкільництво, харитативна діяльність, господарчі справи. Крім того кожен член Управи має декілька осередків, у яких мусить зорганізувати жіноцтво і надалі оцікуватись ним (реферати, школи). Голова Управи Централі входить як референт жіноцтва до управи УДК. Так само голови секцій входять в управу філіяльних УДК. На 1 березня намічено 9 місцевих активно працюючих при філіях УДК жіночих секцій. Ре-

(Продовження на сторінці 8-ій)

ська жінка досвідом століть знаходить практичний вихід. Вона знає що основною клітиною українського народу та його змагань є поодинокі родини, яких вона, жінка, найкраще може вивести на світлий шлях. Бо ж хіба в минулому на рідних землях не селянські дома були кріпостями, з яких виходили непоборні борці?

Так же само в новій прибраній батьківщині треба звернутись за животворною силою свого народу до поодиноких домів і зробити їх своїми народними святинами. В новім краю не те що було на рідних землях. Окруження не те, школи не свої, обставини інакші. Це вже відчули ті що третім поколінням вкорінилися в новій землі. Їх досвід кличе всіх українських жінок практично ставитись до справи й найперше стати на сторожі своєї культури і традиції по своїх домах. Так як століттями на рідних землях селянські дома не допускали до себе чужих впливів і задержали здорове

ядро свого життя на прадідівській культурі, так теж теперішня українка розуміє що вона покликана стати на сторожі цінностей свого народу, задержати українську культуру у своїм домі. Її місія закріпити у своїх нащадках ще від коліски пошану і любов до свого народу та всіх його творчостей. Її місія висунути високо на небо свого світу ясну провідну зірку справ свого народу. У цім лежить більша половина виграної справи.

Та поза власний дім українська жінка знає що її участь у громадським житті потрібна. Вона змагає до скупчення, зеднання та зосередження сил зорганізованим походом. Так як мати в домі провадить своєю родиною з глибокою материнською любов'ю й непохитною волею вивести свій рід в люди, так і в збірній родині збірна материнська сила потрібна, щоб оте вічне шукання світляного шляху і змагання добитися свободи раз увінчалось успіхом. Українська жінка овідома своєї місії.

HELEN MURAL, Junior Vice-President UNWLA, Contributing Editor, OUR LIFE

The value of translating Ukrainian literature into English

Although it is devotedly to be desired from an idealistic point of view, the fact still remains that the majority of our American-Ukrainian youth cannot read adequately in the Ukrainian language. Many of us cannot read Ukrainian at all.

In my mind, there are two primary reasons why we should do all that we can to translate into English and to publish Ukrainian literature of all types. The first and obvious reason follows from the fact that most of us second generation Ukrainians cannot read Ukrainian well enough to digest a Ukrainian poem or story with ease and pleasure. And yet the inspiration derived from the works of such great Ukrainian poets and writers as Taras Shevchenko, Ivan Franko and Lessya Ukrainka are invaluable in strengthening the link between the land of our birth, the U.S.A., and the land of our heritage, the Ukraine.

The second reason, which is not quite so obvious, is the great need to put into the English language the details and the in-

tricacies of Ukrainian culture both in the field of literature as well as in the field of art and music for the benefit of the non-Ukrainian public as well as second generation Ukrainians.

Much interest has been displayed on the part of non-Ukrainians in our "pysanky, embroidery, folk dancing, etc. Much information has been handed down by our parents and scattered articles have been written time and again on these subjects. However, to the best of my knowledge, not a single book in the English language is in existence which even begins to do justice to the treasures of the Ukraine for non-Ukrainians.

It was not until last year when it was necessary for me to compile a few facts on Ukrainian embroidery that I learned how little has been written in English on our arts. After checking suggestion after suggestion from interested Ukrainians, in desperation I turned to the Cleveland Public Library for assistance. Surely the library would have something! I was directed to

the "Home Branch" of the Ukrainian collection on the south side in Cleveland. As soon as I introduced myself as Ukrainian the librarian in charge of the Ukrainian section began bemoaning the fact that every effort she had made to collect articles and books on Ukrainian subjects in English had met with failure.

She could not understand why we Ukrainians with such a rich culture were doing so little by written word to "pass along" our culture to other nationalities. I was very discouraged when she showed me the pitifully few articles on Ukrainian Easter eggs that were yellow with age and frayed from handling.

This experience may or may not be indicative of conditions in your town or city. Whether it is greater or less is not as important as that we do as much as possible through organizations and individually to further the cause of translations. A very good beginning has been made with the translations of some of our poets and several Ukrainian novels. What has been done is good, but a lot more remains to be achieved.

Subscribe to Our Life

JR. LEAGUE HOLDING PICNIC-DANCE Cleveland, Ohio

Spring is here and in Cleveland twenty young women, members of the Ukrainian Jr. League Br. 60, are hustling about in preparation for their June 5th Picnic-Dance to be held at St. Peter & Paul Ukrainian Grove.

Co-chairmen of the affair are Helen Budowanec and Stella Popowicz. A Ukrainian embroidered linen luncheon-cloth and napkins received from Headquarters in Philadelphia will be raffled at the affair.

The Picnic-Dance will end Jr. League activities in Cleveland for the summer months.

NEW BRANCH PLANS MEETING—PICNIC Newark, N. J.

A combination meeting-picnic of the newly organized Jr. League Br. 50 in Newark is being planned for early June. The charter members, along with new members, will meet at Diana Nastuk's home to discuss plans for the group.

The girls have already agreed that activities will be postponed until after the summer months since members will be coming and going on vacations.

Culture — not without politics

By JULIA DOBRIANSKY

Address delivered at the Ukrainian Women's World Congress, held in Philadelphia, November 12 and 13, 1948

Communist theoreticians speak at least one iota of truth when they insist upon the undivorceability of culture and politics. Although the two are distinguishable, yet in reality they are inseparable. Too often, unfortunately, speakers treating of the culture of any society or nation or of the proverbial "cultural contributions" of this or that people pursue this line of distinction to the unrealistic point of ignoring the necessary relation of politics to cultural activity. Until recently, the very term "politics" seemed to carry some stigma in the minds of many Americans. Among Europeans, however, the political elements of life have for long been regarded as intrinsic and even determining parts of the cultural form. It is a measure of significant progress that seemingly everywhere in the civilized world a growing consciousness of this inseparable relation between culture and politics is seizing the minds of men. To speak of one without the other is only a half-speech.

The culture of any people is its soul. It is a broader concept than politics for it encompasses the political. It is that integrating force of essential thought and practice which makes into an intelligible whole the multitude of particular activities of any group of people. In brief, it gives form, unity and meaning to the countless aspects of life. It summarizes the past, counts the present, and predicates the future. In it, the achievements of the past are amply reflected, the operations of the present are understood, and the hopes and aspirations of the future are magnified. Without it, social existence becomes meaningless.

On the other hand, the politics of any people manifest the ends of life offered by the culture of that people. And in this manifestation, it aims specifically at the creation of wholesome circumstances of political intercourse where the techniques of government and public rule are compatibly adjusted to the larger ends of expressive cultural life. To the degree that the political means are ill-adapted to the cultural ends, to that degree friction ensues, wasteful conflict enhances, and the full realization of the cherished ends is miserably deterred. In brief, this fundamental relationship of political means compatibly adjusted to cultural ends underlies basically all social phenomena and determines the growth, the flowering, and the general health of any social organism. Maladjustment between the two spells only cultural retardation, fruitless dissipation of energy devoted to the righting of this condition, and, in some unpersevering cases, even cultural death. These are its inevitable and mescapable results.

With this working relationship in mind, one can efficiently interpret the histories of all peoples and nations. But it is without any exaggeration that among the large nations in the world, Ukraine, with its national populace of 45 million, the second largest Slavic nation, presents a blood-ridden history that manifests almost in the extreme the condition of prolonged maladjustment between the political and cultural factors of our working relationship. Ukrainian history, as Voltaire well observed, may be summarized as a democratic history of unyielding struggle for national freedom.

Except for its periods of independent existence, namely the Age of Kievan Ukraine from the 9th to the 13th century, the period of the Kossack Republic from 1648 to 1709, and the brief span of the Ukrainian People's Republic from 1917 to 1920, Ukraine has been the battlefield of a people's persevering efforts to create for themselves, and against foreign aggressors and oppressors, that wholesome relationship between the political and the cultural.

(To be continued)

The Ukrainian Look

By Gloria Surmach

A national costume is a folk dress. Worn as we wear our clothes today, it is a reflection of the people of the country, coupled with the influences of time, climate, social and economic conditions and so on. Thus it is with the costumes of Ukraine. The country's history is a colorful one; between barbaric horde attacks from the East came quiet periods of high cultural advances. The geographical terrain includes the famous steppes of fertile wheat fields, rich forests and picturesque mountains.

Each section or province has its own way of dress, peculiar to the customs of its inhabitants. In the west, the Carpathian Mountains, we find the Hutzuls, on whom the outside world has had little influence through the centuries. Their love of bright colors is reflected in the brilliant reds and yellows of their costume. The women wear a long blouse, the bottom of which serves as an underskirt over which is wrapped a colorfully woven skirt. The skirt is in two sections, front and back, and is short enough to display a border of embroidery around the bottom of the underskirt. The sleeves of this linen blouse are richly embroidered in bright colors, contrasted with black. Sleeveless vests of decorated sheepskin protect against the chilly mountain air. For church or festive occasions, a bright red woolen band is worn over the braided hair of the young girls with clusters of flowers over the ears. Older women wear large challis wool scarves over the head.

Flat leather moccasins cut of a single piece of heavy leather are worn by both men and women. Leather laces hold in place a long narrow strip of wool which has been wound around the legs and serves as stockings.

In the man's costume, the narrow trousers of these mountaineers are usually of bright red wool. The shirt is worn over the trousers and held at the waist with a wide leather girdle. Their sheepskin jacket is worn casually over one shoulder. The mountaineer's hat is a spectacular creation! Of black felt, it has a shallow crown and a wide brim which is generally adorned with ribbons and flowers. An indispensable, large, flat pouch, worn with a strap across the shoulders serves as a food carrier for the

men when they go into the mountains to tend sheep. These pouches are often beautifully hand-tooled in the characteristic geometric patterns of the Hutzuls. Long handled hatchets always accompany men into the mountains, and to pass time they carve the handles, which themselves are often works of art.

Across the great wheat fields in Eastern Ukraine from the provinces of Kiev and Poltava, comes the costume with which we here in the United States are perhaps most familiar, since it is most often worn at Ukrainian performances. This costume dates back to the Cossack era of the 16-17th centuries. The women's blouse is adorned with a band of embroidery just below the shoulders. Adaptations of this design are geometrically placed, or in long, narrow strips on the full lower portion of the sleeve. Like the Hutzul's, the bottom of the blouse is long, with a border of embroidery. Over this underskirt is worn a heavy woven skirt, whose two sections are seamed together in the rear and wrapped to overlap at the waist in front. A woolen or brocade apron, decorated with ribbon and having a fringed bottom is placed over the skirt and held with a long woven sash which wraps several times about the waist.

A dark, sleeveless jacket, finger-tip length and tight at the waist, with deep pleats in the back, shows of the blouse and the figure. Coral beads signify a girl's wealth. Polished red leather boots, often with hand tooled designs, reach to the mid-calf. The bordered underskirt covers the tops of the boots. Wreaths of flowers are braided for a special occasion head-dress and long colorful ribbons are attached to the back of the wreath.

In the men's costume the billowing trousers are of light weight wool, fastened securely at the ankles and allowed to drape over the boots. A long wide sash wraps around the waist, the tasseled ends hanging at the side.

The shirt is worn tucked into the trousers. The embroidery of the men's shirt consists of two strips down the center front, a narrow piece around the collar and cuffs. About the collar is a narrow red ribbon tied in a long bow.

The historic Cossack's costume is striking in its brilliance and color. Over the trousers and shirt is worn a long tunic, often of elaborate brocade and satin materials, and topped with a loose coat of velvet, with slits

under the sleeves for their arms. This coat could also be worn as a cape, or close fitting, tied with a sash, from which hung the ever present sword, powder horn, pipe and a small drawstring bag.

Large cylindrical fur hats with cone shaped satin insert hanging over the rim, topped this colorfully historic horseman's costume.

DAUGHTERS ENTERTAIN PARENTS

Akron, Ohio

The mystery surrounding the theme of the Parent Day Program given by the Ukrainian Jr. League of Akron, Ohio, is no longer a secret. A wedding of two Ukrainian Displaced Persons as it would take place in the United States, with the mixture of Ukrainian and American wedding customs and language, stole the show during the program which was held at the Ukrainian Church Hall. With the help of some newly arrived Ukrainians and the acting of our "half na piv" second generation Ukrainians, the parents were once again entertained by their daughters.

The play climaxed the entire program. Although it was outlined by the Jr. League girls, the actual speaking parts were ad libit, making for a hilarious program. The poor uncomfortable groom in tails and the bride attired in a white satin gown with the traditional barvenok head-dress were the center of attraction. While the wedding guests, in a mixture of formal clothes and Ukrainian costumes, filled the stage with a colorful array.

Poems given by the tiny tots, some in Ukrainian and others in English, Ukrainian dancing and singing brought many surprises to the parents. Following an address which paid tribute to the Moms and Dads, each was presented a gift. Refreshments were then served.

Participants were: Daria Tabaka, Eva Fedeles, Patricia Siwik, Pauline Taras, Mary Kulawec, Mary Siwik, Helen Johnson, Victoria Taras, Mary Sporniak, Alice Polivka, Julie Zepko, Ann McGowan, Sphie Zepko, Sophie Kudera, Genevieve Zerebniak, Julie Tresidder, Eva Zepko, Olga Zepko, Steve Dudiwka,

ЯК ПРАЦЮЄ ОДНА ІЗ ЦЕНТРАЛЬ СФУЖО

(Продовження зі Сторони 6-ої)

шта або у стадії організування або „видужання” Деякі із секцій дуже маленькі, наприклад секція Леван-де-Монс налічує до десятка жінок, інші, як секція Льеж, мають в самій управі понад десяток осіб та охоплюють багато десятків жінок. Як правило голова місцевої жіночої секції входить до складу Управи Філії УДК.

З важливих досягнень у праці Централі треба відмітити: організація і налаштування роботи з випуском жіночої сторінки „Жіночий Шлях” у місцевій газеті „Вісті”, виборення одного місця для представниці від жіноцтва в Головній Раді УДК, яка складається з представників існуючих українських громадських організацій у Бельгії, і куди входить сам УДК в особі свого представника, участь представниці від українського жіноцтва у праці католицького товариства (бельгійського) для чужинців, звязки з бельгійськими жіночими організаціями.

У цій праці велику допомогу подає теж наше духівництво як греко-католицьке так і православне. У своїй діяльності жіночі секції мають постійний контакт з усіма громадськими організаціями (спільні свята із СУМ-ом, Пластом, дружня співпраця з Українським Науковим Освітнім Т-твом у шкільній ділянці).

Як бачимо діяльність жіноцтва в Бельгії дуже гарна і всестороння. Щастя Боже й надалі!

Подала Олена Кислевська

РОЗШУКИ

Гнатюк Анастасія, вдова покойного Василя Гнатюка, з Пядик біля Коломиї, розшукує тету Марію з дому Краснецьку, а також знайомих з Пядик.

Писати:

Anastasia Hnatiuk, Post Tett-nagg a/B, Giessensbrucke 2, Germany, French Zone.

Vladimir Lesniak, and Tony Woloch. Refreshment committee co-chairmen were Virginia Pulk and Theresa Taras.

By Olga Zepko.

Editor's address:

Miss Helen Mural
2330 Denison Avenue
Cleveland 9, Ohio

МИХАЙЛО Ф. НАСЕВИЧ

Перший Український
ПОГРЕБНИК
на Філадельфію й околицю

MICHAEL F. NASEVICH
N.E. Cor. Franklin & Brown
PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320

Обслуга в день і ночі

Phone: POPlar 5190

EMIL KULCHUSKY

NOTARY PUBLIC

REAL ESTATE INSURANCE

2231 Fairmount Ave.

PHILADELPHIA 30, PA.